

NÁSTĚNKA BEZPEČNÉHO INTERNETU

Jak se bránit vulgaritám a výhrůžkám

Když ti někdo na internetu nadává nebo dokonce vyhrožuje, zachovej chladnou hlavu.

- Na vulgární nebo výhrůžné zprávy **NEODPOVÍDEJ**.
- Odesilatele si vlož do ignorence nebo jeho zprávy **ZABLOKUJ**.
- Závadnou komunikaci ani jeho profil **NEMAŽ**, kdyby se situace zhoršila, potřebuješ důkaz.
- Je dobré si udělat **SCREENSHOT**.
- Neboj se **SVĚŘIT** kamarádům, učitelům, rodičům.
- Když si nebudeš vědět rady, **OBRAŤ SE** na kontakty uvedené níže.
- Závažné věci se neboj s rodiči **OZNÁMIT** na policii.

Co ukazovat na internetu

Na internetu můžeme sdílet spoustu informací. Některé z nich ale může někdo zneužít.

- Zamkni si svůj profil, aby se do něj dostali jen přátelé.
- Když vytváříš selficka, dej si pozor na to, co ukazuješ za sebou. Můžeš třeba celému světu ukázat, co máš doma. Toho mohou zneužít zloději.
- Informace o tom, kde trávíš volný čas, dávej na internet se zpožděním.
- Cizím lidem nesdílej informace, jako je tvoje adresa, majetek nebo hesla.
- Když to není nutné, používej s rozvahou lokalizační služby. Každý nemusí vědět, kde se právě nacházíš.

Sexting

Jednou z věcí, kterou bys na internetu neměl nikdy dělat, je zasílat svoje intimní fotky a videa. A to ani těm, které máš rád a věříš jim.

- Když tě někdo na internetu požádá o tvoje nahé fotky či videa, svěř se. Může jít o predátora, který tě pak může vydírat nebo se snažit zneužít.
- Tyto materiály většinou končí na internetu, kde si je může prohlédnout úplně každý.
- Když na internetu narážíš na nahé fotky či videa dětí, nebo jen výzvy k zaslání, nenech si to pro sebe. Můžeš tím i někoho zachránit. Napiš nám na **STOPONLINE.CZ**.

Dávej na internet jen takový obsah, u kterého by ti nevadilo, že ho uvidí celý svět!

Schůzky

Dnes se lidé běžně seznamují přes internet. Než se vypravíš na schůzku s novým on-line kamarádem, dodržuj tyto zásady:

- Vždy o schůzce někomu řekni.
- Na první setkání vezmi s sebou nějakého kamaráda.
- Než vyrazíš na schůzku, ověř si jeho totožnost.
- Setkávej se jen na místě plném lidí. Třeba na náměstí nebo v obchodním centru.
- Nechoď do uzavřených nebo sklepních prostor či garáží.
- Schůzku si vždy naplánuj přes den.

Zabezpečení mobilu

Mobilní telefony umí spousty věcí a mnohdy jsou velmi drahé. Pokud nechceš přijít o svoje data, ani zařízení, je dobré dodržovat pár zásad.

- Nepůjčuj mobil.
- Nastav si odemknutí mobilu dvěma možnostmi. Může jít o PIN nebo heslo, otisk palce, gesto nebo odemknutí přes obličej.
- Nastav si automatické uzamykání obrazovky.
- V telefonu měj antivirový program.
- Nastav si anonymní náhledy zpráv na displeji.
- Pravidelně zálohuj data.
- Aplikace stahuj jen z oficiálních míst a pozorně si přečti licenční podmínky. Některé aplikace jsou placené nebo vyžadují předplatné.
- Krádež telefonu oznam mobilním operátorům a policii.
- Heslo by nemělo obsahovat konkrétní slovo. A už vůbec ne tvoje jméno.
- Neboj se propojit svoje telefonní číslo se svým účtem na sociální síti nebo e-mailu. Pomůže ti to navrátit zapomenuté nebo ukradené heslo.

Wi-Fi

Připojit se přes wifi je určitě fajn. Internet je dostupnější a můžeš ušetřit i svá mobilní data.

- Připojuj se jen přes wi-fi, kterou znáš a je zabezpečená.
- Na neznámé wi-fi síti můžeš přijít o své účty, přihlašovací údaje nebo obsah.
- Nainstaluj si do mobilního telefonu VPN – virtuální privátní síť, která zašifrovává spojení a nikdo, kdo je připojen do stejné wi-fi sítě, nemůže tvoji komunikaci rozluštit.

Hesla

O tom, že by heslo mělo být opravdu silné, aby ho nedokázal každý uhádnout, asi víš.

Opakování je ale matka moudrosti:

- Bezpečné heslo by mělo mít minimálně 8-12 znaků.
- Je dobré mít v hesle kombinaci velkých a malých písmen, čísel a znaků.
- Velké písmeno nedávej na začátek.
- Do hesla přidej znak, který vyžaduje stisk dvou kláves.
- Je dobré mít více hesel do různých účtů.
- Svě datum narození nebo adresu do hesla nedávej.
- Číslo by nemělo být na konci.

Kontakty:

- **Bezpečné na netu**
Videa o řízích internetu, anonymní poradna
www.bezpecnenanetu.cz
- **Linka STOPonline.cz**
Zde můžeš nahlásit závadný obsah na internetu
www.stoponline.cz
- **Poradna Napiš nám**
Internetová poradna, která řeší kyberšikanu, sexting a další nebezpečí
www.napisnam.cz
- **Linka bezpečí**
Nevíš si rady? Rodiče ti nerozumí? Ublížíje ti někdo? Nedaří se ti v lásce? Máš pocit, že to nezvládneš?
www.linkabezpeci.cz
Tel. 116 111 Volat můžeš zdarma 24/7.
- **Nonstop Linka důvěry**
Pomůžeme ti v otázkách zneužívání nebo týrání
www.ditekriize.cz Tel. 241 484 149

Fejci

Internet je skvělá věc, někteří lidé se ho ale snaží zneužít. Třeba sociální sítě, kde si títo lidé vytvářejí falešné profily. Víš, jak je poznat?

Už dávno **NEPLATÍ**, že falešný profil poznáš podle toho, že byl založený nedávno, má málo fotek nebo nemá moc přátel.

TIPY, jak poznat falešné profily:

VYHLEDEJ si jeho jméno ve vyhledávači. Každý za sebou zanecháváme digitální stopu. Můžeš zjistit více informací.

POROVNEJ jeho fotky přes různé internetové nástroje. Třeba Google obrázky nebo TinEye. Ale pozor, to, že ti to nenajde žádný výsledek, neznamená, že je pravý. Tyto nástroje neumí vyhledávat v uzamčených profilech, albech nebo soukromé komunikaci.

Trik s cedulkou. Když si nebudeš jistý, že člověk na druhé straně je ten, za koho se vydává, dej mu **ÚKOL**. Ať se ti vyfotí do pěti minut s **CEDULKOU** v ruce, na které bude napsáno, co chceš. Třeba tvoje jméno a dnešní datum. Jakmile se začne vymlouvat, je něco podezřelého. Tuto možnost máme dnes každý.

Asi nejspolehlivější možností, jak si někoho na internetu ověřit, je **VIDEOHOVOR**. Důležité je, aby byl hovor plynulý, nesekal se obraz a byl funkční zvuk.

Vzdělávací projekty:

JSNS

Vzdělávací program pro mladé, zodpovědné lidi, kteří se chtějí orientovat v současném světě
www.jsns.cz

Kraje pro bezpečný Internet

E-learningy, videospoty, pracovní listy. Vše, co potřebujete ke vzdělávání o kyberbezpečnosti.
www.kpbi.cz

O2 Chytrá škola

Portál, který ti pomůže odhalit příležitosti i nástrahy digitálního světa
www.o2chytraskola.cz

Bud' safe online

U nás najdeš zkrátka vše, co potřebuješ k tomu být safe online
www.budsafeonline.cz

E-bezpečí

Výzkum, vzdělávání, prevence a intervence v oblasti Internetové bezpečnosti pro všechny generace. Videokurzy, terénní akce ve školách, materiály pro učitele a rodiče.
www.e-bezpeci.cz

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost

Otevřený portál s on-line kurzy na rozmanitá témata kybernetické bezpečnosti
www.osveta.nukib.cz

Policie ČR

Osvětovými projekty, jako je například „Tvoje cesta onlinem“ reaguje Policie ČR na aktuální rizika spojená s touto tematikou a informuje veřejnost.
www.policie.cz + sociální sítě (kanál Policie ČR na YouTube, IG, FB)